

Postadres: Postbus 24,
9410 AA Beilen
Telefoon: (0593) 53 92 22
E-mail: gemeente@middendrenthe.nl
Internet: www.middendrenthe.nl

Bezoekadressen:

Beilen: Raadhuisplein 1
Smilde: Hoofdweg 24
Westerbork: B.G. van Weezelplein 10

de leden van de gemeenteraad

Datum: 19 februari 2013
Behandeld door: Allard Gunnink
Zaaknummer: 94695
Onderwerp: Hervormen en begroten

Uw brief van:
Uw kenmerk: /
Bijlagen:
Verzonden op: 27 februari 2013

Geachte dames en heren,

Met deze brief willen we u als gemeenteraad bijpraten over de voortgang van diverse ontwikkelingen, die we samenvatten onder de noemer "hervormen en begroten".

Vooruitblik

De afgelopen jaren heeft u als gemeenteraad aan de ene kant telkens opnieuw ruimte gevonden voor nieuw beleid. Aan de andere kant heeft u op verschillende beleidsterreinen kritisch gekeken naar het beleid en de uitgaven omdat het nodig was door middel van bezuinigingen de begroting sluitend te maken.

Hoe gaan de komende jaren er uit zien? Wat betekent de komst van een nieuw kabinet? Hoe bereiden we ons als gemeenteraad en college voor op de nieuwe lokale bestuursperiode? Trekt de economie weer aan of moeten we als gemeente rekening houden met nieuwe bezuinigingen?

De ontwikkelingen die we in deze brief benoemen hebben allemaal op de een of andere manier met deze vragen te maken.

Voor zover we in staat zijn een lijn te ontdekken in de antwoorden op de vragen, is het de stellige verwachting dat er nog een aantal financieel zware jaren op de gemeente afkomt. Daarop willen we ons als gemeentebestuur zo goed mogelijk voorbereiden. Daarover gaat deze brief.

Hervormingsagenda (I)

In juli 2012 hebben we als gemeenteraad en college gesproken over de Perspectiefnota 2013. In die Perspectiefnota hebben we gezamenlijk gekozen voor het opstellen van een Hervormingsagenda. Die agenda bevatte een aantal met name genoemde beleidsonderwerpen. Voor die beleidsonderwerpen zouden we, kort samengevat, de vraag gaan beantwoorden: hoe zou ons beleid er uitzien als we het nu zouden bedenken?

Zonder daar een concrete bezuinigingsopdracht aan te verbinden, was de context van de Hervormingsagenda uiteraard wel de verwachting dat hervormingen ook tot besparingen zouden leiden.

Wij zijn vervolgens als college met die Hervormingsagenda aan de slag gegaan. Op ons verzoek heeft u als gemeenteraad daarbij een klankbordgroep gemeente samengesteld

Eind vorig jaar hebben wij de conclusie getrokken dat de opzet van de Hervormingsagenda onvoldoende perspectief bood. De klankbordgroep gemeenteraad herkende zich in deze conclusie.

De onderwerpen op de Hervormingsagenda bleken bij nader inzien te willekeurig en te beperkt. Het zou niet lukken om daarmee een wezenlijke hervorming en besparing te realiseren. Te veel belangrijke beleidsterreinen stonden niet op de agenda. Daarvan zijn de drie grote transities veruit de belangrijkste (zie hierna).

We hebben daarom besloten niet in deze vorm met de Hervormingsagenda verder te gaan maar u voor te stellen de aanpak te kiezen zoals we nu in deze brief beschrijven.

Hervormingsagenda (II)

Met twee onderwerpen van de Hervormingsagenda gaan we alsnog aan de slag, ook omdat daar vanuit uw raad een duidelijke vraag ligt.

Subsidiebeleid

In de eerste plaats gaan we aan de slag met het tegen het licht houden van ons subsidiebeleid.

We hebben inmiddels een voorlopig plan van aanpak vastgesteld dat we binnenkort met de klankbordgroep gemeenteraad hopen te bespreken. We verwachten in de loop van maart 2013 het plan van aanpak definitief te kunnen vaststellen. Dat plan ziet vooral op het proces. In het maken van keuzes speelt u als gemeenteraad een centrale rol. We zullen u daarin tijdig betrekken. Overigens zullen nieuwe ingrepen in subsidies niet eerder dan in 2015 hun effect kunnen hebben. Eerdere ingrepen zijn bestuurlijk en juridisch niet mogelijk.

Gebouwenbeleid

In de tweede plaats gaan we kijken naar ons gebouwenbeleid. Dat onderwerp ligt dicht bij de buurt van de gewone bedrijfsvoering. Het gaat niet alleen om de vraag welke gebouwen we in eigendom (willen) hebben, maar ook om exploitatiekosten.

We verwachten dat we in de tweede helft van 2013 de resultaten van dit project in beeld hebben, maar we hebben het voornemen u al in het voorjaar 2013 over de voortgang bij te praten.

Transities

Zoals we al schreven, de grote hervormingen die op gemeenten afkomen, vinden we in de zogeheten drie grote transities. Deze transities hebben, zoals het nu lijkt, een effect op ons beleid en onze financiën van een omvang zoals we dat in de verhoudingen tussen Rijk en gemeenten de afgelopen jaren niet hebben meegemaakt.

Op de terreinen van de Jeugdzorg, de AWBZ (overheveling van een deel van de AWBZ naar de WMO), en de Participatiewet zijn we inmiddels een apart traject gestart. Op 11 maart 2013 krijgt u uitvoerig informatie over de achtergronden van de transities, over de stand van zaken in onze gemeente en over de stappen die we de komende maanden gaan zetten.

Daarbij gaat het uiteraard ook om de momenten en de manier waarop u als gemeenteraad uw eigen rol kunt vervullen.

Wij verwachten dat we hierover op 11 maart in goed overleg heldere lijnen kunnen trekken.

Nieuwe bestuursperiode

Zoals we aan het begin van deze brief al schreven: we weten dat we als gemeente in de nieuwe bestuursperiode van 2014-2018 opnieuw te maken krijgen met de noodzaak tot hervormen en bezuinigen. Binnenkort ontvangt u informatie over de effecten van onder andere de decembercirculaire 2012. Die effecten zijn voor de jaren na 2014 niet gering. Daarmee zal de nieuwe gemeenteraad staan voor een vergelijkbare opdracht als de huidige gemeenteraad, terwijl de speelruimte in het (financiële) beleid kleiner is geworden.

Voorafgaand aan de huidige bestuursperiode is ambtelijk een uitgebreide inventarisatie gemaakt van bezuinigingsmogelijkheden. Zowel voor de coalitiepartijen als voor de gemeenteraad als geheel is dat waardevol basismateriaal geweest om het (financiële) beleid op te baseren. Het heeft er aan bijgedragen dat we voor een volledige bestuursperiode goede financiële afspraken hebben kunnen maken.

We hebben daarom aan de gemeentesecretaris gevraagd opnieuw zo'n inventarisatie van mogelijke hervormingen en bezuinigingen te maken. Het accent ligt, anders dan vorige keer, eerst op de mogelijkheden om te hervormen. Uiteraard met de bedoeling dat die hervormingen uiteindelijk ook besparingen opleveren. Een logische volgende stap, nu de eenvoudiger te realiseren bezuinigingen in de lopende bestuursperiode al hebben plaatsgevonden en de samenleving de afgelopen jaren opnieuw veranderd is. Tegelijk zullen we ook gebruik maken van wat er nog beschikbaar is aan niet gerealiseerde ideeën uit eerdere brainstormrondes.

We gaan er van uit dat de inventarisatie begin 2014 gereed is, vóór de start van de nieuwe bestuursperiode.

2013 en 2014

Kijkend naar de kortere termijn richten we ons voor 2013 zoals gebruikelijk op de eerste rapportage in de voorjaarsnota 2013. We hebben op dit moment nog geen signalen dat we de door u in de begroting opgenomen bezuinigingen structureel niet zouden kunnen halen.

Voor 2014 was de verwachting in de meerjarenraming dat grote nieuwe bezuinigingen niet nodig zouden zijn.

Voor beide jaren tekenen we daarbij het volgende aan. Nog steeds is voor onze gemeente niet concreet in bedragen te formuleren wat de effecten zijn van de plannen van het nieuwe kabinet. Dat geldt ook voor de recent tussen het Rijk en de VNG gemaakt afspraken. We gaan er echter van uit dat die effecten er in 2014 en misschien zelfs in 2013 zeker zullen zijn.

We verwachten dat in de meicirculaire 2013 daarover meer duidelijkheid komt. Op dat moment zullen we u informeren.

Samenvatting – vier sporen

Als vervolg op de eerder geformuleerde Hervormingsagenda werken we langs de volgende vier sporen verder:

- We bereiden de drie grote transities samen met de gemeenteraad voor langs een apart proces.
- We onderzoeken de hervormingsmogelijkheden op het terrein van subsidies en gebouwen.
- We bereiden de begroting 2014 voor op de gebruikelijke wijze.
- We bereiden ons voor op de nieuwe bestuursperiode door ambtelijk een ideeënboek te laten vaststellen voor een wezenlijk bedrag aan hervormingen/besparingen.

Informatie

Zoals uit deze brief wel duidelijk wordt is het terrein van hervormen en begroten omvangrijk en divers. Daarbij is de informatievoorziening aan u als gemeenteraad van des te groter belang.

We gaan u daarom, naast de communicatie op de diverse onderdelen, in het laatste jaar van deze bestuursperiode regelmatig in de Openbare Raadsontmoeting bijpraten.

Vragen

Voor vragen over deze brief kunt u op maandag tot en met vrijdag contact opnemen met het hoofd van de afdeling Algemene Zaken, mevrouw I. Derks (0593 539342) of de directiesecretaris, de heer A. Gunnink (0593 539310).

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Midden-Drenthe,

de secretaris, de burgemeester.